

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av konsumentsäkerhetslagen och av 21 § i hälso- och sjukvårdslagen

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av konsumentsäkerhetslagen och av 21 § i hälso- och sjukvårdslagen (RP 46/2015 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- handelsråd Tomi Lounema, arbets- och näringsministeriet
- äldre regeringssekreterare Laura Holkko, arbets- och näringsministeriet
- konsultativ tjänsteman Vesa Pekkola, social- och hälsovårdsministeriet
- länsveterinär Susanna Pesonen, Regionförvaltningsverket i Sydvästra Finland
- produktsäkerhetschef Jaakko Kuustonen, Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)
- stadsveterinär Kaisa Hemminki, Esbo stad
- jurist Timo Niemi, Kuluttajaliitto - Konsumentförbundet ry.

Utskottet har fått ett skriftligt yttrande av

- Finlands Kommunförbund
- Turism- och Restaurangförbundet rf
- Företagarna i Finland rf.

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås det att konsumentsäkerhetslagen ändras så att den nuvarande kommunala konsumentsäkerhetstillsynen ska förstärkas till Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes). Även regionförvaltningsverkens styruppgift i samband med konsumentsäkerhetstillsynen ska slopas.

I och med ändringen ska konsumentsäkerhetstillsynen och lagstiftningen om tillsynen åtskiljas från helheten av miljö- och hälsoskydd.

Därför behöver det också göras en mindre ändring i hälso- och sjukvårdslagen.

Betänkande EkUB 8/2015 rd

Dessutom föreslås det att skyldigheten för nya verksamhetsutövare som tillhandahåller vissa konsumenttjänster att anmäla sin verksamhet till tillsynsmyndigheten innan verksamheten inleds ska slopas.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 2016 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 maj 2016.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Ekonomiutskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar.

Propositionen har två huvudsakliga mål, närmare bestämt att genom avreglering slopa vissa administrativa skyldigheter inom näringsverksamheten och att gallra bland kommunernas uppgifter.

Tillsyn och övervakning samt påföljder Avsikten med att byta den myndighet som utövar tillsyn över konsumenttjänster är att genomföra en omfattande och principiell översyn av tillsynsformer. I stället för att göra stickprov ska det satsas på bättre handledning av verksamhetsutövarna, bättre säkerhetskultur och säkerhetsprocesser och förutseende agerande inför problemsituationer.

Den nya modellen framhäver betydelsen av strategisk myndighetsstyrning och aktörernas egenkontroll, vilket förväntas få större genomslag men med mindre personalresurser. För närvarande är tillsynen över konsumentssäkerheten splittrad på flera myndigheter — och dessutom splittrad inom respektive myndighet. Detta kan inte anses lämpligt med tanke på den effekt som eftersträvas. Sakunniga som utskottet har hört hävdar att mängden och mångfalden av tillsynsobjekt är så stor att man med anvisade resurser inte kan garantera tillsynens omfattning eller ett jämlikt bemötande av verksamhetsutövarna i geografiskt hänseende. Tillsynsmyndigheternas rapportering fungerar inte heller optimalt då tillsynen sker i många steg och myndigheterna använder sig av datasystem som kommunicerar bristfälligt. De splittrade resurserna är också ett problem med tanke på att upprätthålla yrkesskickligheten hos de tjänstemän som sköter tillsynsuppgifter. Ekonomiutskottet skriver under regeringens uppfattning att effektiviteten bäst tillgodoses när resurserna inriktas på tillsyn av sådana objekt som utifrån en riskbedömning sannolikt utgör den största faran.

Trots att tillsynsmyndigheten nu blir en annan avser man att bibehålla myndighetssamarbetet när det gäller tillsynen över närliggande branscher.

Anmälningsskyldighet Regeringen har ställt som mål att under denna regeringsperiod underlätta näringsverksamhet bland annat genom avregleringar. I propositionen föreslås det att verksamhetsutövares plikt att göra en anmälan till tillsynsmyndigheten innan hen börjar tillhandahålla konsumenttjänster som avses i 6 § slopas. Här avses bland annat tjänster i nöjesparker och gym samt äventyrs- och naturtjänster. På grund av de särskilda risker för konsumenterna som är förknippade med dessa tjänster är det trots allt nödvändigt att bibehålla en bestämmelse på lagnivå

Betänkande EkUB 8/2015 rd

om att de som tillhandahåller tjänster i de avsedda branscherna är skyldiga att upprätta ett säkerhetsdokument som beskriver verksamhetens särdrag, med dem förknippade risker och beredskapen att hantera dem. Säkerhetsdokumentet kan också upprättas som en del av en räddnings- eller motsvarande plan om det här är ändamålsenligt från verksamhetsutövarens synpunkt. I propositionen föreslås det att förteckningen i gällande 6 § överförs till 1 mom. i 7 § som handlar om säkerhetsdokument. Ekonomiutskottet anser att de föreslagna ändringarna är balanserade och för lagstiftningen i rätt riktning med beaktande dels av målet att lätta företagarnas administrativa börd, dels strävan att genom lagstiftning påverka konsumenttjänsternas säkerhet.

UTSKOTTETS FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1 och 2 i regeringens proposition RP 46/2015 rd utan ändringar.

Helsingfors 5.11.2015

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Kaj Turunen saf
vice ordförande Harri Jaskari saml
saml Harry Harkimo saml
medlem Hannu Hoskonen cent
medlem Lauri Ihalainen sd
medlem Katri Kulmuni cent
medlem Rami Lehto saf.
medlem Mika Lintilä cent
medlem Martti Mölsä saf.
medlem Arto Pirttilahti cent
medlem Kristiina Salonen sd
medlem Hanna Sarkkinen vänst

Sekreterare var

utskottsråd Teija Miller.